

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 709
van **KIM DE WITTE**
datum: 5 maart 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zandontginning Kaulille (Bocholt) - Ecologische en financiële impact

In Kaulille, deelgemeente van het Limburgse Bocholt, ligt een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) "Zandcluster Kaulille" op tafel dat in de herbestemming voorziet van een plangebied van 300 hectaren. Dat bestaat uit een oude buskruitfabriek met omliggende (bos)gronden, een kmo-zone, maar ook een voormalige zandontginningsplas en een aansluitend natuur- en bosgebied. Na een langlopende procedure staat de gemeente Bocholt nu op het punt haar fiat te geven aan het RUP.

Het openbaar onderzoek naar de herbestemming liep af op 17 januari 2021. Bocholt kreeg 4279 bezwaren binnen tegen de plannen voor de zandontginning. "Het grootste deel van deze oppervlakte zou nu worden herbestemd als ontginningsgebied voor zand en grind, waarmee het voortbestaan van meer dan een vierkante kilometer bos en natuur in het gedrang komt", waarschuwt Bosplus.

Alvast twee van de drie ontginningsgebieden hebben een waardevolle vegetatie, bestaande uit poelen en vennen, honderdjarige beuken en eiken, en dennen- en berkenbos. Het is het leefgebied van een grote variëteit aan fauna. De bossen maken deel uit van een Vogelrichtlijngebied. Want na 30 jaar zandwinning zal het natuurherstel jaren duren.

In 2014 maakte de Vlaamse Regering een startbeslissing bekend voor de ontginning van zand, om de bevoorrading op middellange termijn te verzekeren. Voormalig Vlaams minister van Leefmilieu Schauvliege droeg in 2019 haar bevoegdheid middels een zogenaamde delegatie over aan de gemeente Bocholt, onder het voorwendsel draagvlak te creëren.

1. Zijn er voldoende alternatieven onderzocht voor de zandontginning?
2. De gekapte bossen zouden in Bocholt of elders worden gecompenseerd.
Wat betekent dat concreet? Hoeveel hectaren bos zullen er precies verdwijnen en hoeveel bos wordt in Kaulille opnieuw aangeplant?
3. Wat zal de ecologische impact zijn van de boskap en de zandwinning? Wat zal de impact zijn op het grondwaterpeil? Is daar een studie over?
4. Welke initiatieven zal de minister nemen om dit dossier opnieuw naar het Vlaamse niveau te tillen en er het nodige debat aan te wijden?
5. Uit meer dan 4000 bezwaarschriften blijkt dat in het milieueffectrapport (MER) onvoldoende onderzoek gedaan werd naar de maatschappelijke en ecologische kosten op lange termijn. Maar ook de enorme initiële kosten van infrastructuurwerken om de

gebieden te ontsluiten, vallen ten laste van de gemeenschap, niet van de private initiatiefnemers.

Werden ter zake de voorwaarden voor behoorlijk bestuur niet geschonden?

6. Heeft de overeenkomst die Kaulindus nv bij de overname van de gronden van de vroegere munitiefabriek PRB in 1990 sloot, waarbij Kaulindus 180 hectaren verwierf voor 1 symbolische frank in ruil voor de toezegging de terreinen te saneren, een dwingend wettelijk karakter of was dat een vrijblijvende overeenkomst?

ANTWOORD

op vraag nr. 709 van 5 maart 2021

van **KIM DE WITTE**

- 1-5. Aangezien het hier een gemeentelijk planinitiatief betreft, waarvoor de vorige minister bevoegd voor de Ruimtelijke Ordening delegatie heeft verleend, berust het volledige planningsproces bij de gemeente. Het komt dan ook niet aan mij toe hierover uitspraken te doen.

Ik kan wel meegeven dat in het onderzoek naar de milieu-effecten verschillende alternatieven werden onderzocht, waarbij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) aangedrongen heeft om een alternatief te onderzoeken dat nauwer zou aansluiten bij het huidige boslandschap. Dit zgn. '*ingeperkt alternatief*' is vervolgens in het plan-MER en het gemeentelijk RUP uitgewerkt, waarbij eventuele ontginning zich hoofdzakelijk richt op die delen waar voorheen de industriële activiteiten plaatsvonden. Wanneer een concrete vergunningsaanvraag wordt ingediend die een ontbossing inhoudt, moet conform het Bosdecreet worden nagegaan of er een compensatieplicht geldt en waar de compensatie zal gebeuren.

6. De Vlaamse Regering, noch de toenmalige minister bevoegd voor ruimtelijke ordening, was betrokken partij in de zakelijke overeenkomst tussen Kaulindus en PRB. Deze overeenkomst dateert overigens van 1990 terwijl het eerste bodemsaneringsdecreet dateert van 22 februari 1995, thans vervangen door het bodemdecreet van 1 juni 2008. De verplichtingen inzake sanering die voortvloeien uit dit decreet zijn decretaal bepaald en worden desgevallend opgelegd door de OVAM.